

Täysistunto

Perjantai 15.11.2019 klo 13.00—13.31

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.31.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen (13.00—13.31).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 14.11.2019 antanut hallituksen esitykset HE 84-88/2019 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 220, 222, 224-226, 229-238, 240-242, 244-246, 248-251, 253, 255-258/2019 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruoka-huollosta aluksella annetun lain 2 ja 11 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 52/2019 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2019 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3 asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.01 **Pekka Aittakumpu kesk:** Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on panna osittain täytäntöön kalastusalan työtä koskeva Euroopan neuvoston direktiivi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että myös alle 24-metriset alukset otetaan lain soveltamispiiriin niiden säännösten osalta, jotka koskevat aluksen asuintiloja, ruoka- ja ruokahuoltoa. Tämä direktiivi koskee merialueella tapahtuvaa kalastusta.

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

Mietinnössään työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä. Lausuntopalautteessa Suomen Ammattikalastajaliitto kiinnitti huomiota seikkoihin, joista on tarkoitus säätää erikseen tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Arvoisa puhemies! Pidän tärkeänä, että kalastusalaan koskevista muutoksista kuullaan herkällä korvalla ammattikalastajia, jotka tekevät arvokasta työtä ruokahuoltomme ja ravintomme turvaamiseksi. On tärkeää, että parannamme työntekijöiden oloja kansainvälisellä sopimuksella, mutta tärkeää on myös se, että kansalliset erityispiirteet voidaan ottaa huomioon. Kalastuselinkeinosta puhuttaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, että meidän olisi tärkeää lisätä kotimaisen kalan käyttöä. Kotimaisen kalan käytön nosto onnistuu vain sitä kautta, että ammattikalastusta ja myös kalanviljelytuotantoa edistetään. On myös huomattava se, että kalastuselinkeino tuo huomattavasti työtä haja-asutusalueille.

Kala on terveellistä ravintoa mutta tuomme sitä aivan liikaa ulkomailta. Olisi niin ympäristön kuin maamme talouden kannalta parempi, jos voisimme käyttää terveellistä ja turvallista lähikalaa. Suomalaiset syövät yhä enemmän kalaa, mutta sitä tuodaan yhä enemmän ulkomailta. Luonnonvarakeskuksen mukaan kalan kysyntä on maassamme lähes kaksinkertaistunut 1980-luvulta mutta 2000-luvulla kotimaisen kalan kulutus on vähentynyt noin kolmanneksella. Tuontikalan osuus on jo yli 80 prosenttia. Miten voisimme tehdä tässä asiassa suunnanmuutoksen? Ainakin voisimme vaikuttaa asiaan sillä tavalla, että suosimme julkisissa ja myös yksityisissä kalahankinnoissa kotimaista kalaa.

Arvoisa puhemies! Keskusta pitää erittäin tärkeänä, että me turvaamme kotimaisen kalastuselinkeinon ja myös vapaa-ajankalastajien mahdollisuudet. Hallitusohjelmassa on huomioitu erinomaisesti kalastuselinkeino ja kotimaisen kalan saanti kuluttajille. Siihen voimme olla erittäin tyytyväisiä, ja näitäkin asioita on tärkeää viedä yhdessä eteenpäin.

13.04 Paavo Arhinmäki vas: Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä on kysymys pitkälti EU-lainsäädännön täyttöönpainosta. Kysymys on merikäytössä olevista kalastusaluksista.

Jos ajattelemme tätä päivää, niin se on historiallinen merenkäynnin ja kalastuksen kannalta. Suomi on purjehtinut vuosikymmeniä jalkapallomerillä. Olemme tuulella ja tuiskeessa pyrkineet kalastamaan arvokisapaikan miesten maajoukkueelle. Tänään se on lähempänä kuin koskaan, että saamme todellisen kuningaslohen. [Naurua] Tätä olen odottanut 35 vuotta, vieressäni istuva edustaja Gustafsson varmasti vielä pidempään.

Haluan toivottaa kalaonnea ja menestystä tälle päivälle, kun Suomen Huuhkajat lähtevät tavoittelemaan sitä kaloista kaikkein suurinta. [Juho Eerola: Verkot kireiksi! — Timo Heinonen: Kannatetaan!]

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Tässä ehkä sana ”kala” liittyi tähän aiheeseen. Mennään tähän mietintötekstiin.

13.05 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Meri on lähellä sydäntäni, ja myös sen antimet. Keskustelemme kalastuksesta, ja edustaja Aittakumpu toi hyvin esille sen, että me syöme liian vähän kotimaista kalaa. Yleisesti ottaen nyt voisimme jokainen täällä eduskunnassa todeta, että aina, kun mahdollista — julkisissa hankinnoissa, omissa arkisissa päätöksissämme — suosimme kotimaisia tuotteita. Tässä salissa ei varmasti ole sellaista ihmistä meissä edustajissa, että ei olisi siihen varaa. Olen oikeastaan monesti toivonut, että eduskunta tekisi tällaisen julistuksen, että käytämme aina kotimaisia tuotteita — oli se kalaa,

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

maitoa, lihaa, kasviksia, mitä tahansa — eli kotimainen valinta. Samoista asioista olen itsekkin huolissani kuin edustaja Aittakumpu. Keskusta, kun olette hallituksessa, niin julkisten hankintojen lainsäädäntöä voisi miettiä.

Mutta hienoa, että meri on nyt keskustelunaiheena. [Naurua]

13.06 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! En tiedä, pysynkö ihan aiheessa mutta todennäköisesti lähempänä kuin edustaja Arhinmäki, vaikka olenkin hänen johtopäätöksistään ihan samaa mieltä. Mutta tämä edustaja Aittakummun aloittama keskustelu kotimaisesta kalasta on kyllä äärimmäisen tärkeä, ja siinä on kyllä aikamoinen paradoksi, että kun kalan käyttö koko ajan kasvaa ja myöskin kalan vienti Suomesta kasvaa — saatiin myöskin vientiluvat auki esimerkiksi Kiinaan — niin samaan aikaan sitten meillä kotimaisen kalan tuotanto vähenee. Minä ymmärrän, että tämä on kohtuullisen hankala kysymys, kun mennään näihin kalankasvatustiloihin, ja siinä on tietysti myös tiettyjä ympäristövaikutuksia, mutta meidän pitäisi kyllä pystyä kalankasvatusta tässä maassa edistämään. Se olisi myös sen suhteen oikein, että kun me koko ajan itse kalan syöntiä lisäämme, niin pitäisi myös omaa kasvatusta lisätä.

Ja erikseen vielä, puhemies, haluan sanoa näistä julkisista hankinnoista. Sain yhdessä vaiheessa toimia myöskin eduskunnan ravintolatoimikunnan puheenjohtajan tehtävissä, ja juuri siinä tehtävässä käytiin läpi sitten meidän tavarantoimittajiemme ja ravintolapalvelujen järjestäjien kanssa se, että pystytään nostamaan tätä kotimaisuusastetta, ja me pääsimme sinne noin 90 prosentin nurkille. Ja syynä siihen, minkä takia ei päästy siitä ylitse, oli nimenomaan se, että täälläkin syödään paljon kalaa ja kotimaista kalaa on niin huonosti saatavilla. Että tämä on oikeasti vakava kysymys, miten tätä kalantuotantoa saataisiin Suomessa lisää ja kotimaisuutta siinä lisättyä ja sitten myöskin vientiä, koska meillä on erittäin merkittäviä kala-alan osaajia.

Ja sanon sen vielä lopuksi, että itse asiassa ensi viikolla Sastamalassa lähes 30 miljoonan euron investointi Pohjoismaiden suurimpaan kalanjalostuslaitokseen tulee valmiiksi ja eduskunnan puhemies on se tilaisuuden avaaja. [Ilkka Kanerva: Merimetsot ja hylkeet!]

13.08 Markku Eestilä kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Satonen puuttui tärkeään asiaan. Suomalaiset haluavat syödä enemmän kalaa, ja he haluaisivat syödä enemmän kotimaista kalaa, mutta tällä hetkellä siitä kalasta, mitä suomalaiset syövät, 80 prosenttia on tuotu maan rajojen ulkopuolelta. Se on tuhansien järvien maassa vähän erikoinen uutinen. Ja, nykyinen hallitus, kun te täällä kehuitte paljon, että te haluatte edistää kotimaisen kalan syöntiä ja kalan kulutusta, niin kyllä teidän täytyy kriittisellä silmällä katsoa myös näitä ympäristölupia, sillä yksi suuri ongelma on, että ympäristölupia ei tahdo saada varsinkaan merialueille — kun täällä meri tuli esille — ja nyt kun näitä ympäristölupia ei saada, niin täytyy kriittisesti arvioida, miksi näin on. Ala sinänsä on vähentänyt päästöjään parinkymmenen vuoden aikana jo 70—80 prosenttia, ja kun rehuja on kehitetty sillä tavalla, että itse asiassa alkaa olla jo lähes sataprosenttisesta kiertotaloudesta kysymys, ja kun ne viedään avomerelle, niin ihan niillä entisen maailman kriteereillä ei pitäisi arvioida, vaan meidän pitäisi oikeasti puuttua niihin epäkohtiin, mitkä estävät kotimaisen kalanviljelyn lisäämisen ja kotimaisen kalan syömisen. Eli tämä on yksi merkittävä näkökulma, mitä nykyhallituksen oikeasti pitää tehdä eikä vain linjata puheissaan.

Toinen ongelma koskee Suomen ruokaviientiä. Meidän ruokaviennin suhteen kauppasealijäämä on vuosien mittaan koko ajan kasvanut, vaikka hallitus ja eduskunta ovat toista

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

mieltä ja he haluavat lisätä ruokavienttiä. Tällä hetkellä minun muistini mukaan ruokavientin kauppatase on miinus 3 miljardia, ja itse asiassa, vaikka tilastot osoittavat, että tänäkin vuonna ruokavienti on lisääntynyt, niin se johtuu puhtaasti siitä, että 100 miljoonan tai 150 miljoonan edestä Suomi on vienyt Norjan lohta. Suomen kautta tulee Norjan lohi, ja se kaunistaa tilastoja. Todellisuudessa ruokavienti junnaa täysin paikallaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Huomauttaisin nyt, että me käsittelemme direktiivin soveltamista, joka koskee kalastusalueiden asuintilojen ruokaa ja ruokahuoltoa eli työntekijöitten asemaa.

13.11 Hannakaisa Heikkinen kesk: Rouva puhemies! Kiinnitän huomiota, että puhemies viimeisenä sanana totesi ruokahuollon, ja siitä ajattelen itsekkin puhua. Aina ei tarvitse mennä merta edemmäksi kalaan.

Täällä mainittiin se, että on ongelmia siinä, että jos kalankasvatusta harrastetaan, niin se ruokinta ja rehustus saattaa olla tietynlainen ongelma varsinkin sisävesillä. Meillä Suomessa, tuhansien järvien maassa, on ollut valtavasti menneinä vuosikymmeninä roskakaloiksi mainittuja särkikaloja, ja muun muassa hauki esimerkiksi Keski-Suomessa asti saatetaan myös laittaa siihen koriin, jossa puhutaan jopa roskakalasta. Mutta on edistyskellisiä kuntia, kuten muun muassa Kiuruvesi, asuinkuntani: Suomessa ei yhdessäkään muussa kunnassa tehdä niin tehokasta yhteistyötä paikallisten kalastajien kanssa kuin siellä tehdään, ja meidän julkisessa ruokahuollossa, lapsille, vanhuksille, muissa keittiöissä tarjotaan viikoittain lähijärvistä tuotettua kalaa. Tämä on valtavan hyvä esimerkki, millä tavoin samalla pystytään huolehtimaan, että meidän matalat vedet eivät liikaa rehevöidy, ja käyttämään terveellinen järvikala hyväksi ja sillä tavoin myös lapsille tuomaan tietoisuuteen, että särkikalat, hauki ovat myös aivan kelpo ruokakalaa ja sitä kannata hyödyntää. Siitähän hyöttyy paikallistalous. Tässä viitattiin, että hankintalakea pitäisi tämän osalta muuttaa. Ei tarvitse, jos sitä osaa soveltaa. Suomessa on kuntia, jotka osaavat sitä hyvin soveltaa, ja kala päätyy oikeaan paikkaan, ihmisten lautasille.

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pysytään aiheessa, ja taustalla on syy, että meillä on puolen tunnin istunto ja puolelta lopetamme. Täällä on muihin aiheisiin vielä puheenvuoroja. Pysytään tässä aiheessa, jolloin ehkä puheenvuorot hieman lyhenevät.

13.13 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Aittakumpu otti erittäin tärkeän asian esille: sen, että kalaa syötäisiin enemmän meidän kotitalouksissamme ja varsinkin julkisissa laitoksissa.

Siellä Varsinais-Suomessa meillä on paljon ammattikalastajia. Heidän olosuhteensa saada sitä kalaa heikkenevät, ja meidän edustajien tehtävä on tehdä tämä asia helpommaksi, jotta siellä pöydissä olisi sitä suomalaista kalaa, kotimaista kalaa, lähiruokaa — on tietysti kaikkien pääteasema saada sitä lähiruokaa sinne ruokapöytiin.

Ja tosiaan, en voi olla mainitsematta sitä asiaa, että Suomi tekee tänään mahdollisesti historiaa — Huuhkajille erittäin paljon kalastusonnea!

13.14 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Kun tässä nyt kaloista on puhuttu, niin on pakko kuitenkin sanoa, että hallitusohjelmassa on selvä kirjaus, että ”lisätään kotimaisen kalan tarjontaa ja osuutta kulutuksesta kestävästi laatimalla kotimaisen kalan edistä-

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

misohjelma”. Eli on hyvä, että se on tänne hallitusohjelmaan mukaan laitettu, ja mielenkiinnolla odotan, mitä sieltä tulee.

Edustaja Satonen otti tässä esille nämä luvitus- ja ympäristöasiat. Se on juuri niin, että siellä on merkittäviä pullonkauloja. Sastamalainen Kalaneuvos Oy on saanut venttilupia, muun muassa Kiinaan, mutta näissä kalanviljelyslaitoksissa on ihan sellaisia tekijöitä, joita voitaisiin sujuvoittaa.

Sitten tähän ruokaan ja kalaan ylipäättään: viime vaalikaudella tehtiin ruokapoliittinen selonteko, jossa oli hyviä nostoja, esimerkiksi semmoinen huomio, että Suomeen tuodaan pulloitettua vettä enemmän kuin Suomesta viedään pulloitettua vettä.

Näihin asioihin kannattaa kyllä kiinnittää huomiota, että saadaan vientiä vetämään.

13.15 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Uin tähän aiheeseen, ehkä juuri niin kuin pitääkin. Mielestäni on erityisen hyvä, että työturvallisuuskysymyksiä ja työntekijöiden asemaa parannetaan myös näillä aluksilla. Kalastukseen liittyen voitaneen sanoa tästä meillä aiemmin niin sanotusti roskakalana pidetystä, joka sen jälkeen on ollut vähempiarvoista kalaa, että tällä hetkellä Itämerellä ja varsinkin Suomessa kalastetaan särkikaloja ja haukea teolliseen valmistukseen ja sitä kautta tuodaan ja tuotetaan hallitusohjelman mukaisesti kotimaista kalaa elintarvikkeeksi suomalaisille kuluttajille. Tämä on ollut semmoinen, missä Suomi on ollut edelläkävijä — järvikalojen käytön suhteen mutta myös meressä olevan särkikalan käytössä — ja nyt odotamme, että Ruotsi on innokkaasti kopioimassa tätä. Toivotaan, että kun tämä aluskantaan tuleva muutos edellyttää työntekijöiden aseman parantumista, niin sitä kautta se tekee tästä kalastuksesta mahdollista.

Mutta edustaja Eestilälle kuitenkin: Aika nopeasti nämä lupa-asiat viiden kuukauden vanhalle hallitukselle tulivatkin, kun näitten samojen ongelmien kanssa Satakunnassakin painittiin siellä Luvian edustalla viime hallituskaudella, eikä tähän lupakäytäntöjen eteneeseen ollut hallituksella mitään tarvetta puuttua. Toivotaan, että pidetään verkot vesillä eikä koeteta kalastaa täällä vain poliittisia ääniä, niin kuin edustaja Eestilä teki.

13.17 Veijo Niemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Kalansyönti on tietysti ehdottoman terveellistä tutkimuksen mukaan. Haluaisin kuitenkin muistuttaa sellaisesta hyvin ajankohtaisesta asiasta, että olemme tehneet edustaja Pauli Kiurun kanssa kirjallisen kysymyksen asiasta, mikä koskee sisävesien, järvien, vedenpintojen korkeutta. Nimittäin jatkuvasti käytetään enemmän vettä järvistä kuin mitä tulee uutta, koska talviset lumien sulamiset ovat hyvin pieniä vedenkorkeuden nostajia, ja tämä vaarantaa myöskin esimerkiksi kalojen kutumisen onnistumisen. Eli tällainen asia otettakoon huomioon.

13.17 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! On valtavan ilahduttavaa kuunnella tätä keskustelua. Täällä salissa on varsin lämmin ilmapiiri. On hienoa, että me puhumme meren antimista ja siitä, että meidän suomalaisten pitäisi nimenomaan kotimaista kalaa syödä enemmän. Jotta me saisimme enemmän kotimaista kalaa, meillä täytyy olla työntekijöitä siellä aluksilla.

Mitä tässä nyt ollaan päättämässä: laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain 14 §:n mukaan laivaisäntä huolehtii siitä, että laivaväellä on työjakson aikana mahdollisuus maksuttomaan ruokailuun. Valiokunta toteaa, siis tämä on valiokunnan mietinnöstä, että säännöstä ruuan maksuttomuudesta sovelletaan tämän muutoksen jälkeen myös kaikilla alle 24 metriä pitkillä kalastusaluksilla. Tämähän on aivan

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

loistavaa. Nyt siellä miehet ja naiset jaksavat tehdä työtään paremmin, heillä on siellä toivottavasti terveellistä, monipuolista ravintoa.

Edustaja Meri täällä luetteli näitä hyviä ruokaryhmiä. Lisäisin sinne vielä suomalaiset sienet. Meillä on valtava aarre meidän metsissämme. [Leena Meri: Loistava puheenvuoro!]

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 52/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2019 vp

Valiokunnan mietintö StVM 5/2019 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.19 Mia Laiho kok: Arvoisa rouva puhemies! Nyt esitetään siis muutettavaksi terveydenhuoltolakia ja lakia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Siinä muutoksessahan parannetaan Vaasan sairaanhoitopiirin väestön kielellisten oikeuksien toteutumista päivystyspalveluissa niin, että Vaasa liitetään laajan päivystyksen sairaalojen piiriin. Tällä hetkelläkin Vaasassa on jo kattavat päivystyspalvelut, mutta tällä muutoksella ne sitten lisääntyvät vielä kahdella erikoisalalla. On samalla kuitenkin huomioitava, että päivystyspalvelujen valtakunnallista toimivuutta tulee tarkastella ympäri Suomen niin, että ihmiset ovat tasavertaisessa, yhdenvertaisessa asemassa sekä saatavuuden että kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

Toinen asia, mitä valiokunnassa tämän lain käsittelyssä käsiteltiin, oli lausunnot, joita tarvitaan tuomioistuimille, lääketieteelliset lausunnot, ja tämä uudistus liittyy vakuutuslääkärijärjestelmän kehittämiseen, jonka tavoitteena on lisätä vakuutuslääkärijärjestelmän läpinäkyvyyttä ja kansalaisten luottamusta järjestelmään. On hieno asia, että tämä saatiin nyt tässä sovittua niin, että voidaan tätä kautta lisätä oikeusvarmuutta ja lääketieteellisen arviointi läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta. Tämä on tarkoitus tehdä niin, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri perustaa asiantuntijaryhmän, johon kaikki yliopistollista sairaalaa ylläpitävät sairaanhoitopiirit nimeävät asiantuntijoita. Tällä hetkellä niitten lausuntojen pyytäminen on ollut maltillista, mutta kun tämä lakimuutos nyt tulee, niin on huolehdittava siitä, että seurataan näitten lausuntojen määrää. Kun ne asiantuntijat eri yliopistosairaaloista ne lausunnot sitten antavat, siihen käytetään heidän arvokasta työaikaansa, joka on sieltä klinisestä työstä usein pois, ja he ovat huippuasiantuntijoita. Eli tulee seurata näitten lausun-

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

tojen määrää ja myöskin niitä korvauksia ja sitä, että ne korvaukset sitten vastaavat sitä työmäärää, minkä verran nämä henkilöt, asiantuntijat, ovat sieltä töistä pois.

13.22 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tällä esityksellä Vaasan sairaanhoitopiirille lisätään velvoite järjestää laaja ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö keskussairaalansa yhteyteen. Asia oli käsittelyssä muun muassa viime eduskuntakaudella, jolloin täällä oli myös kansalaisaloite asiaan liittyen. Perussuomalaiset kannattivat tätä kansalaisaloitetta.

Vaasan sairaanhoitopiiri on profiloitunut potilasturvallisuuden kehittämisessä, ja alueella myös toimitaan hyvin pontevasti sen eteen. Se, että hoidettava ja hoitaja kohtaavat toisensa hyvin, ymmärtävät toinen toistensa kieltä ja kykenevät sillä tavalla kommunikoidaan, lisää potilasturvallisuutta, vähentää potilasvahinkoja. Ja joka ikinen teko ja toimi, jolla voimme ehkäistä yhteiskunnalle merkittävästi kalliita ja inhimillistä kärsimystä aiheuttavia potilasvahinkoja, on kannatettava. Perussuomalaisille on myös erittäin tärkeää, että Vaasan alueella saadaan palveluja myös suomen kielellä.

Tässä esityksessä avataan myös uudistustyö liittyen vakuutuslääkäriasiaan, josta sosiaali- ja terveysvaliokunta viime kaudella käsitteli myös kansalaisaloitteen, ja lisäsimme sinne lausuman siitä, että lainmuutostarpeet selvitetään. Perussuomalaisten kansanedustaja Jari Ronkainen on tehnyt pitkäjänteistä työtä muun muassa lakialoitteen turvin sen eteen, että saisimme vakuutuslääkärijärjestelmää enemmän sellaiseksi, että ihmiset, jotka sen piirissä ovat, kokevat tulevaisuuden kohdatuiksi ja että asiat toimivat. Eli on hieno asia, että myös tämä asia avataan tämän lain myötä nyt, ja odotetaan sinne myös lisä uudistuksia, mitä lailla on tarvetta tehdä.

Mutta tosiaankin hyvä asia, ja perussuomalaiset kannattavat kaikkia toimia potilasturvallisuuden lisäämiseksi ympäri Suomen kuin myös päivystyspalvelujen riittävyyttä valtakunnallisesti kaikkialla, niin että ihmiset pääsevät hoitoon silloin, kun on tarve.

13.24 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Kuten edustaja Laiho täällä käyttämässään puheenvuorossa totesi, tässä on kaksi eri asiaa: toinen on tämä päivystyskysymys ja toinen on nämä vakuutusasiat. Keskityn nyt omassa puheenvuorossani tähän päivystyskysymykseen.

Meillä on 20 sairaanhoitopiiriä, ja niillä on 20 keskussairaalaa. Tämä on kokonaisuudessaan 7 miljardin euron kokonaisuus niin sanotusti nettomenona. Bruttomenot ovat suuremmat. Se tarkoittaa silloin myös sitä, että esimerkiksi sairaaloiden omat asiakasmaksutuotot ovat siinä mukana. Eli kysymys on erittäin merkittävistä asioista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Edellinen hallitus päätti lähteä remontoimaan näitä sairaaloiden päivystysasioita, ja siitä ei kovin hyvää lopputulosta tullut. Meillä nämä 20 keskussairaalaa jakaantuvat sillä tavalla, että yhden kolmasosan siitä kokonaisuudesta muodostaa yksin Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, toisen kolmanneksen muodostavat yhdessä neljä muuta yliopistollista sairaalaa ja kolmannen kokonaisuuden muodostavat yhteisesti 15 muuta keskussairaalaa. Se, että laitettiin jakoviiva kohdalle 12 sairaalaa, jonka alapuolelle jäi silloin kahdeksan keskussairaalaa, tarkoitti käytännössä sitä, että kun kolme suurinta niistä, jotka eivät ole nyt laajan ympärivuorokautisen päivystyksen sairaaloita — eli käytännössä ne ovat Hämeenlinna Kanta-Hämeessä, Kotka Kymenlaaksossa ja Vaasan keskussairaala — ovat käytännössä päivystysvolyymitaan ja muutenkin toiminnaltaan yhtä suuria kuin ne kolme

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

pienintä, jotka pääsivät näiden 12 joukkoon, niin tämä raja oli aivan keinotekoinen. [Timo Heinonen: Miksei Hämeenlinna? — Juho Eerola: Voisihan siinä olla Kotkakin mukana!] Nyt sitä korjataan Vaasan keskussairaalan osalta, ja tämä on erittäin hyvä, koska tähän Vaasan tilanteeseen liittyy erityisesti vielä tämä kielellinen aspekti.

13.26 Kim Berg sd: Arvoisa puhemies! Pidin pidemmän puheenvuoron tästä asiasta ensimmäisessä käsittelyssä, ja haluaisin nyt lähinnä kiittää hallitusta pohjalaisten puolesta tästä odotetusta lakimuutoksesta.

Haluaisin myös nostaa esille, kuten edustaja Juvonen totesi, että Vaasan sairaanhoitopiiri on todella pitkään ollut edelläkävijä tässä potilasturvallisuusasiassa. Tästä syystä olisi-kin varmaan hyvä miettiä sitä, nyt kun Vaasan sairaanhoitopiiristä tulee laajan päivystyksen sairaala, että jos sille annettaisiin vielä enemmän ehkä myös kansallista vastuuta potilasturvallisuuden kehittämisestä jatkossa.

13.27 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Tässä laissahan on kaksi elementtiä, aivan niin kuin täällä on tullut esille. Itse asiassa tuosta erikoissairaanhoidon keskittämisestä, jossa keskitetään sekä päivystyspalveluja että kirurgisia toimenpiteitä: mielestäni on hyvä asia, että sitä arvioitiin ja siihen on tehty nyt muutoksia.

Tässä edustaja Lindén toi mielestäni niitä ongelmia, mitä tämä asetus sai aikaiseksi: että oliko se ihan loppuun asti mietitty, että tehdään tällaiset niin sanotut kahden kerroksen väet. Myöskään se, kun siellä oli tämä lukumäärä, tämä 12, minulle ei koskaan selvinnyt, mihin se perustui, mistä se tuli. Se tuli ennemmin kuin itse tulini ministeriksi, sisäministeriksi.

Joka tapauksessa nyt on asiaa korjattu. Tämä asetus vaatii kaiken kaikkiaan muutakin korjaamista. Se vaatii kirurgisten toimenpiteiden kohdalla hieman uutta arviota. Arviointi aloitettiin jo viime kaudella, ja toivon, että tämä hallitus — kuten on hallitusohjelmassaan luvannut, että keskittämisasetus arvioidaan — arvioi sen uudelleen. Nimittäin kirurgisissa toimenpiteissä erityisesti selkäleikkaukset ja syöpäleikkaukset ovat sellaisia, että kun niitä on keskitetty liikaa, niin potilaille tulevat viiveet ovat tulleet esille. Esimerkiksi jos syöpäleikkaus viivästyy, niin se on aina vaarallinen asia.

Sitten tässä oli tämä vakuutuslääkäriasia. Minun mielestäni on erinomaisen hyvä, että ratkaistiin, että yliopistollisten keskussairaaloiden verkosto ottaa nyt kopin tästä. Aikaisemmin tämä sama asia hoidettiin Valviran kautta. Valvira oli erittäin suurissa vaikeuksissa siinä, sillä työmäärä oli aivan valtava, ja sitten myöskään tämä ei sinänsä ollut ihan so-piva Valviran tehtäväksi. Nyt tästä otti sitten koppia erikoissairaanhoidon, erityisesti erityisen vaativan erikoissairaanhoidon verkosto ja sieltä löytyvät asiantuntijat.

Kannatan lämpimästi tätä muutosta, kuten näitä molempia. — Kiitos.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyysturvalain 14 luvun 1 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 41/2019 vp

Valiokunnan mietintö StVM 6/2019 vp

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 41/2019 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain 148 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 42/2019 vp
Valiokunnan mietintö StVM 7/2019 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 42/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 33/2019 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 4/2019 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 40/2019 vp
Valiokunnan mietintö StVM 9/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Pelastusopistosta annetun lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 46/2019 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 5/2019 vp

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle vastuusta ja vahingonkorvauksesta vaarallisten ja haitallisten aineiden merikuljetusten yhteydessä vuonna 1996 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen vuoden 2010 pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 50/2019 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 51/2019 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 6/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2019 neljänneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 67/2019 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pöydällepanoa varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että mietintö pannaan pöydälle 19.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että lisätalousarvioehdotuksen ainoassa käsittelyssä noudatetaan puhemiesneuvoston 14.11.2019 ehdottamaa menettelytapaa.

Menettelytapa hyväksyttiin.

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö pantiin pöydälle 19.11.2019 pidettävään täysistuntoon.

13. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 19.11.2019 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.31.

Pöytäkirja PTK 65/2019 vp

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola